

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Avgvstini Valerii, Veronensis Episcopi, De Rhetorica
Ecclesiastica Libri III. Perqvam Ervditi**

Valiero, Agostino

Coloniae, 1582

Quomodò mercatores debeant commoueri. Cap. XXXVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69050](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69050)

Sathana, contra impurissimum omnium flagitiorum ac scelerum hortatorem, crudelitatis ministrum: non posse non vincere, qui sic pugnat, cum mori pro religione, ac etiam captiuum duci, maxima propriarum affectionum & cupiditatum victoria sit existimanda: quae ubi dixerit, moderata quadam oratione addere poterit, se vehementer optare, ut omnes Christiani milites, Ioannem Baptistam praecursorem Domini, magistrum sequantur, eiusque verba in animo imprimant suo. cum enim ad sanctissimum illum virum accessissent milites, eumque ita interrogassent: Quid faciemus & nos? legimus eum respondisse: Neminem concutiatis, neque calumniam alicui inferatis, & contenti estote stipendijs vestris. Nam ita se res habet: qui abutuntur imperatoria potestate, aut militari, ad grauidum, laedendum, aut opprimendum aliquem commilitonum suorum, aut etiam victorum, cum vita eorum parcendum esse existimatur; qui calumnias inferunt, ut pecuniam extorqueant, ij certe nobilissimam disciplinam dedecorant, & potius sathana milites, quam Christi putandi sunt. quod tamen argumentum attingendum, non pluribus verbis explicandum dixerim, nisi fortasse inter Christianos, eosdemque catholicos, geratur bellum; quo tempore, haec quae diximus, commodius & vberius explicari poterunt.

Quomodo mercatores debeant commoueri.

Cap. XXXVI.

SVNT qui hoc vitae genus sibi eligunt, ut mercaturam Sexerceant; qui si aliunde viuere possunt; sapientium virorum iudicio non sunt laudandi, nisi ad finem laudabilem,

bilem, ad collocationem filiarum suarum, ad eleemosynarum distributionem, ad subueniendum patriæ, quidquid labore comparant, conferendum statuunt. Non putarem mercaturam vituperandam; affert enim multas commoditates vitæ hominum, reddit etiam homines industrios; & ignauiam atque inertiam morbum ciuitatum, remouet; sed tamen sordida mercatura, & qua calamitate inopum crescit, vituperanda est. Recitabit interdum illa verba Ecclesiastici: *Negocians difficile eruitur à peccato. omnem fraudem, mendacium, & dissimulationem è mercatorum animis amouere studeat. Dicat veram mercaturam esse lucrari animas Christo; esse fœnerari Deo, quâdoquidem diuitiarum omnium largitor centuplum reddit, & etiam vitam eternam donat.*

Occulto Dei iudicio inter se differre principes, subditos, nobiles, ignobiles, diuites, pauperes.

Cap. XXXVII.

QUARTA restat distinctio auditorum explicanda, sumpta à fortuna, quam, licet imperitum vulgus cæcæ, instabilem & temerariam dicat; nos tamen hæc omnia nomina reiicientes, quidquid fortunæ tribuitur, occultum & sapiens Dei iudicium nominamus: quo fit, vt alij reges sint, alij subditi; alij potentes, alij infirmi; alij nobiles, ignobiles alij; alij diuites, alij pauperes, vt iubeat sæpè ij, quibus satius esset parere, præ sint qui potestate abutuntur; iaceant ignoti, qui magnis virtutibus sunt præditi; sint multarum diuitiarum hæredes homines cupidif-